

STANDARD DYRKNINGSVEJLEDNING

FOR

CAMPANULA CARPATICA

Foto: Floradania.dk

	CAMPANULA CARPATICA
Botanik	<p>Familie: Campanulaceae Hjemsted: Karpaterne</p>
Formering	<p>Frøforming.</p> <p>Frøet sås tyndt (1.000-2.000/m²) i juni-juli ved 20°C, eller med 10 frø pr. hul i 66 eller 91 huls bakker. Jorden må være kalket til pH ca. 6 og kun let gødet. Spirer efter ca. 1-2 uger og hvis der er bredsået, prikles 2 uger senere med 5x5 cm.</p> <p>Der beregnes 1/8 g. frø pr. 1.000 planter.</p> <p>Frøene er lysspirende og dækkes kun med plast.</p> <p>Hvis planterne ikke skal på friland sås i nov.-dec. og der sås 15-20 frø pr. potte, for at få en fyldig plante.</p> <p>Stiklingeformering.</p> <p>Det foregår i februar, marts og april, hvor moderplanterne deles og skæres af 2-3 cm over og under jorden. Der stikkes 1-3 stiklinger direkte i salgspotter (10-cm) i letgødet, kalket sphagnum, pH ca. 6, eller 1 stikling i en formeringsenhed.</p> <p>Der stikkes i hus under plasttelt ved 18-20°C.</p>
Potning Pladsforbrug	<p>De frøformede kan pottes i maj-juli i 10-cm potter. Stilles i rammer eller frit på friland, evt. efter 3 uger i hus.</p> <p>De stiklingeformede pottes i maj-juli i 10-cm potter og kan også stilles på friland. Pottes der senere, må planterne holdes i hus.</p> <p>Jorden skal være moderat gødet sphagnum og kalket til pH 5,5-6,0.</p> <p>Pladsforbrug: Stikning: 210 planter/m² Potning tæt: 100 planter/m² Slutafstand: 35-50 planter/m²</p>
Klima	<p>Temperatur:</p> <p>Såning april – juni: 18-20°C Efter spiring: 14-16°C Stiklingeformering: 18-20°C Efter rodning (potning): 12-14°C På friland indtil drivning, tåler frost.</p> <p>Drivning til blomst nov.-marts - nat: 2-13°C Drivning til blomst nov.-marts - dag: 14-15°C</p> <p>Drivning april - maj - nat: 14-15°C Drivning april - maj - dag: 17-18°C</p>

	<p>Luftning ved 20°C. Tåler ikke høje temperaturer. Derfor let <u>skygge</u> ved kraftig indstråling (50.000 lux).</p> <p>Undgå for høj <u>luftfugtighed</u>.</p>
<p>Vand Gødning CO₂</p>	<p>Vanding fra neden er en fordel, derved holdes bladene tørre og svampeangreb forebygges. Kraftig udtørring kan give bladskader.</p> <p>Gødning gives ved hver vanding ca. 14 dage efter potning med 0,8-1 promille blandingsgødning sammensat efter plante- og vandanalyse i forholdet:</p> <p style="padding-left: 40px;">N : P : K : Ca : Mg 100 : 20 : 119 : 40 : 10 + mikronæring</p> <p>Lv 1,5-1,8.</p> <p>I forbindelse med indtagning fra friland skal gives ekstra kvælstof, f.eks. vanding med kalksalpeter. CO₂-dosering på 600-800 ppm giver hurtigere og bedre kultur.</p>
<p>Blomsterinduktion</p>	<p>Campanula carpatica er en langdagsplante.</p> <p>For at danne og udvikle blomst må daglængden være over 13 timer.</p> <p>Der skal gives langdag indtil knopperne viser farve.</p> <p>Langdagsbehandlingen kan gives med 25 W pr. m².</p> <p>Der belyses så dagen bliver mindst 16 timer, eller 4 timer midt på natten. Glimtbelysning kan anvendes med 2 min. lys og 8 min. mørke i samme tidsrum.</p> <p>Den bedste effekt af langdagsbehandlingen fås ved at belyse i tidsrummet fra kl. 01-07.</p> <p>Til blomstring fra nov. til medio februar er vækstlys nødvendig, ellers bliver planterne for tynde. Der gives 25-30 W pr. m². Planterne kan tages ind i uge 39 og skæres ned. De vil da med mindst 16 timers lys pr. døgn kunne være i blomst til uge 50. Om sommeren, hvor dagen er lang, kan blomstring på for små planter forhindres ved at mørklægge fra kl. 17.00-07.00, og man kan således regulere blomstringen til et bestemt tidspunkt.</p>

Planteskadegørere	Pythium, phytophthora, fusarium, gråskimmel, rhizoctonia, spindemider, bladlus, mellus
Moderplanter	<p>Til frø.</p> <p>Da der kan være stor variation i det frøformerede materiale, vil det være en fordel at foretage selektionsarbejde også af planter til at høste frø på.</p> <p>Af den første drivning om foråret udvælges de tidligste blomsterende planter, som i øvrigt har de ønskede egenskaber. Når faren for frost er ovre, plantes de på friland, og der vil kunne høstes frø i løbet af sommeren.</p> <p>Planterne er hårdføre og kan overvintre på friland. Der kan høstes frø på de samme planter i flere år, hvis de kan udskiftes med bedre kloner. En plante kan give mange tusind frø, der kan opbevares i flere år i plastposer ved -24°C. Det skal være godt tørt inden nedfrysningen.</p> <p>Til stiklinger.</p> <p>Moderplanter til stiklinger må ligeledes udvælges omhyggeligt for at få en tidligt blomstrende og ensartet klon. En god moderplante kan give 15-20 stiklinger. Moderplanterne står også på friland og tages ind i januar-februar.</p>
Produktionstid Produktionsmåde	<p>C. Carpatica 'Clips' dyrkes på mange forskellige måder. Planten sælges fra november til og med juni.</p> <p>For at få salgsplanter fra november til februar-marts, må tilføres vækstlys, 25-30 W pr. m². Som det fremgår af de forskellige dyrkningsforslag på skemaet over produktionstid, er det ikke nødvendigt at flytte planterne på friland (kuldebehandling), men det praktiseres ofte, bl.a. for at frigøre væksthushold.</p>
Litteratur	<p>Wikesjö, Karl, 1982: Sex vakra campanula för odling i kruka, Campanula carpatica, C. fragilis, C. isophylla, C. portenschlagiana, C. poscharskyana och C. pyramidalis. Alnarp, Konsulentavdelingens rapporter 1982.</p> <p>Kristiansen, Kell, 1986: Virkning af daglængde og lyskvalitet på strækningsvækst og blomstring hos Campanula carpatica. Havebrugsinstituttet KVL, København.</p>